

Hrušecký zpravodaj

Září 2007

Informace z Obecního úřadu

- Na základě požadavku občanů bude v **sobotu 6. října 2007** přistaven placený kontejner na stavební suť. Cena za jedny stavební kolečka odpadu bude 10,- Kč. V pozdějším termínu – po opadání listnatých stromů - bude přistaven kontejner na zelený odpad ze zahrad (bezplatný kontejner hrazený z ročního poplatku za odpady).
- Obecní úřad zakoupil dva nové kontejnery na plastový odpad. Pro jejich hospodárné využívání je však třeba PET láhve před vhozením sešlápnout či zmáčknout a minimalizovat tak jejich velikost.
- V měsíci srpnu proběhl na OÚ Hrušky finanční předaudit. V rámci této kontroly byly dořešeny a odstraněny účetní chyby a nedostatky z minulých let, které byly zjištěny při kontrole hospodaření obce za rok 2006.
- Na měsíc prosinec pro Vás připravujeme „**Den pro zdraví**“, který se minulý rok setkal s příznivými reakcemi. Stejně jako loni budete moci bezplatně zkontrolovat svůj zdravotní stav. MUDr. Dočekalová a zdravotní sestry Vám změří tlak, hladinu cukru v krvi a navíc oproti loňskému roku i EKG. Přesný termín akce bude včas oznámen.

Informace z jednání Zastupitelstva obce Hrušky

- Na základě zjištění při finančním auditu obce za minulá období byla vypracována a realizována nápravná opatření pro odstranění zjištěných závad. Důraz byl kladen zejména na správné zaúčtovávání položek a na metodiku provádění inventarizace obecního majetku.
- ZO schválilo z důvodu provedených prací nad rámec projektu při rekonstrukci kulturního sálu rozpočtové opatření obce č. 2/2007, na základě kterého byla navýšena částka 500 000 Kč v kapitole výdajů. Tato částka je kryta skutečným navýšením daňových příjmů.
- Veškeré investice, projekty, opravy či nákupy v letošním roce bylo ZO nuceno pozastavit či minimalizovat. Důvodem je velká finanční zátěž spojená s rekonstrukcí kulturního sálu. Obecní rozpočet byl v průběhu celého roku na minimální úrovni, která umožňovala obci financovat pouze základní provoz (včetně provozu školy a školky) a minimální náklady do jiných kapitol. V současné době jsou všechny náklady do kulturního sálu uhrazeny (zbývají jen další položky na jeho vybavení, tj. rozšíření pódia, vybavení šaten, dokoupení zbylého cvičebního nářadí atd.). Do rozpočtu příštího roku by tedy tato kapitola neměla již výrazně zasahovat a budou moci být realizovány jiné plánované a potřebné akce.
- Z výše uvedeného finančního důvodu ZO odstoupilo v tomto roce z plánované výsadby nové zeleně na návsi. Z výsadbou první části by se tedy mohlo začít nejdříve na jaře 2008, vykácení části staré zeleně by mohlo být započato již na podzim letošního roku.
- ZO začalo jednat o přípravě rozpočtu obce na rok 2008. Důraz bude kladen na akce, které jsou rozpracované nebo které byly z důvodů finančních v letošním roce odloženy.

- ZO vešlo v jednání s nájemci Obecní hospody. K vyvolání tohoto jednání vedly připomínky občanů a současně zájem obce o dobré fungování pronajatého obecního majetku. Obě strany vnesly své představy o provozu a využívání OH a námitky k současnému stavu. Jednalo se zejména o malé návštěvnosti OH, o zakouřeném prostředí a využívání odsávacího zařízení, o závadách na budově, o poškozování obecního majetku apod. Bylo dohodnuto prověření stavu na místě (stav odsávacího zařízení, závady na budově) a posléze dohodnutí dalšího postupu.

LIKVIDACE ODPADU, ZVLÁŠTĚ BIOLOGICKÉHO

Odpadem se rozumí každá movitá věc, které se osoba zbavuje, má v úmyslu či povinnost se zbavit. Základní dělení odpadu je na odpad nebezpečný a ostatní. Mezi nebezpečné odpady patří látky hořlavé, výbušné, škodlivé zdraví, znečišťující životní prostředí, špatně se rozkládající, infekční, atd..., které je nutno sbírat odděleně. V naší obci se tak děje nejméně dvakrát do roka, pokud nevznikne další potřeba.

Dalším rozdělením odpadu je z hlediska původce odpadu. Komunální odpad pak je odpad, který vzniká při činnosti domácnosti. Mezi něj nepatří odpad vznikající při stavební či zemědělské činnosti, který se občas vloudí do našich popelnic nebo pytlů, a který nám popeláři, pokud to zjistí a je ho větší množství, odmítnou odebrat. Likvidace těchto odpadů má zvláštní režim.

V současnosti vyvstává problém s likvidací biologického odpadu, dřeva, trávy, slámy, větviček, listí, těla uhynulých zvířat, atd. Dříve se likvidoval vhozením na hnojiště, či do kompostu. Dnes většinou bohužel tento odpad pálíme. I když je to nejméně vhodná likvidace, není to vysloveně zakázáno, a to v případě, že nadměrně neznečišťujeme ovzduší kouřem, nebo neohrožujeme okolí vznikem požáru. Vzhledem k tomu, že toto nebezpečí - vznik požáru - je značné, může se vám stát, pokud něco pálíte a při tom se vyvalí oblaka kouře, nebo je vidět velký oheň, že soused nebo nějaký kolemjedoucí zavolá na číslo 155 a přivolá hasiče. Ti přijedou a vy kromě pokuty zaplatíte náklady spojené s jejich výjezdem.

Pokud se rozhodnete odpad likvidovat pálením a při tom vznikne množství kouře, nebo velký oheň a chcete předejít příjezdu hasičů, je třeba tuto činnost oznámit na ohlašovně požárů, operační středisko Brno na telefonním čísle 950 640 406, a zároveň policie číslo 974 639 101. Toto hlášení stačí provést chvíli před pálením a je třeba také sdělit, kdy s touto činností skončíte. Je však třeba vše zařídit tak, aby se předešlo vzniku požáru. Upozorňuji, že vypalování mezí, břehů řek, pálení umělých hmot, pneumatik, je zakázáno.

Poslední poznámka. Biologický odpad vzniklý na vašich pozemcích likvidujte na nich, nevozte je na pozemky obecní. Odpad vzniklý na obecních pozemcích nevozíme na vaše. Pokud je zaměstnanec obce pálí, byla a je vždy tato činnost hlášena na patřičných místech.

Oldřich Dočekal

PROVOZ KULTURNÍHO SÁLU - CVIČENÍ

Od měsíce září je oficiálně v provozu rekonstruovaný kulturní sál (a tělocvična) při Obecní hospodě. V sále budou pravidelně cvičit žáci základní školy v rámci povinné tělesné výchovy. Dále budou sál využívat členové TJ TATRAN a další sportovní zájemci. Rozvrh cvičebních hodin najdete společně s Provozním řádem na vývěsce v tělocvičně nebo na obecním úřadě u paní Ivany Holoubkové. V současné době mají kromě základní školy nahlášeny cvičební tréninkové hodiny oddíly stolního tenisu a moderního tance.

Případní další zájemci o cvičení v sále se mohou nahlásit u paní Ivany Holoubkové.

Svatava Horáčková

INFORMAČNÍ SYSTÉM V OBCI

Koncem minulého roku byla obec písemně seznámena s nabídkou možného zapojení se do integrovaného systému krizového hlášení. Tato nabídka byla tehdy Zastupitelstvem obce zamítnuta. V květnu letošního roku navštívili obec zástupci firmy KONZULTA Brno, která se na zajišťování části tohoto systému podílí, osobně. Zastupitelstvu obce tak byly prezentovány základní prvky a možnosti systému, jeho využívání v praxi a samozřejmě i finanční stránka projektu. Systém zajišťuje Jihomoravský kraj. Systém se skládá ze dvou základních samostatných částí – systému krizového hlášení (systém EMOF, který spravuje firma TYSOFT) a systému SMS komunikace (spravuje ho firma KONZULTA). Obec si může zakoupit obě části současně nebo pouze jednu z nich.

První část - **systém krizového hlášení** – nabízí obci systémové ošetření krizových situací. Obec je ze zákona povinna zajistit při krizových událostech přesně stanovené činnosti. Systém tedy nabízí soubor legislativních dokumentů, které se k řešení krizových situací vztahují. Dále nabízí návody, manuály a postupy, které obsahují činnosti, které musí obec zajistit a provést v případě vypuknutí krizové situace (např. záplavy, požár, chemické ohrožení, výbuch, průmyslové havárie ...).

Druhá část - **systém SMS komunikace** – nabízí obcím možnost informovat občany, kteří o tuto službu mají zájem, prostřednictvím SMS o různých událostech v obci. Jedná se především o oznamování krizových situací přímo do mobilu daného občana, ale i o oznamování zpráv jiného charakteru. Např. o dění v obci, o prodejních akcích, o ordinacích lékařů apod. Rozesílání těchto SMS je zpoplatněno. Občan, který by měl o tuto službu zájem si zvolí, jaký typ informací si přeje dostávat – zda-li jen krizové, nebo jen komerční atd. V současné době však tento systém pro řešení krizových situací v podstatě není možno využívat, neboť do něj nejsou zapojeny žádné obce z našeho regionu. Pokud by se tedy stala nějaká havárie v našem okolí, nemůžeme být o ní od okolní obce (od místa havárie) tímto systémem informováni. Navíc státní záchranné složky (policie, záchranná služba, hasiči...) nemají povinnost dávat hlášení do tohoto systému. Není tedy právně zajištěno naplňování systému informacemi o krizové situaci. Prozatím by tedy systém mohl plnit pouze funkci obecné komunikace mezi občanem a obecním úřadem přes SMS zprávu. Tuto službu dnes pokrýváme místním rozhlasem, popř. místním tiskem či obecní vývěskou.

Proto ZO i dnes nepřistoupilo k zapojení se do tohoto systému, resp. do jeho druhé části – do systému SMS komunikace. Byla však zakoupena první část systému – soubor návodů a postupů pro krizové situace.

Přes zamítavý postoj k SMS systému však ZO cítí potřebu zajistit větší informovanost občanů o dění v obci a o konkrétních aktuálních událostech. Obecní rozhlas nepokrývá dostatečně všechny části obce a především není k dispozici tak, aby jej mohli využít i občané, kteří se vracejí domů večer apod. Proto bychom rádi rozšířili možnosti informovanosti o elektronickou komunikaci – tedy informace zasílané z OÚ prostřednictvím e-mailových zpráv. Připojení k internetu je dnes již velmi rozšířenou službou a zejména mladší lidé (tedy většinou ti, kteří jsou během dne pracovní vytížení a nemají možnost vyslechnout hlášení obecního rozhlasu) by mohli internetu využít. Zájemci o zasílání obecních zpráv by sdělili svou e-mailovou adresu, na kterou by rádi informace získávali. Jejich adresa by zůstala pro ostatní účastníky samozřejmě utajena. Jednalo by se o zprávy typu - oznámení obecního úřadu, informace o pořádání sportovních či kulturních akcí, změna ordinační doby lékařů, prodejní akce, atd. Jelikož v současné době neznáme Váš zájem o takovou službu, rádi bychom do konce roku nashromáždili dostatek podkladů (Vašich názorů nebo již přímo e-mailových adres), abychom mohli od nového roku tento systém spustit, zamítnout nebo dále rozpracovat. Své názory a popř. už přímo e-mailové adresy můžete zasílat na elektronickou adresu obce – ouhrusky@politavi.cz .

Děkujeme za Vaše reakce.

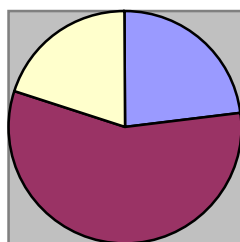
Svatava Horáčková

STATISTIKA OBCE HRUŠKY

V následujícím příspěvku Vám nabízíme několik čísel a výpočtů, které shrnují základní statistické rozložení obyvatel naší obce. Veškeré údaje jsou zpracovány a vypočteny z oficiálních podkladů – tedy zohledňují pouze obyvatele přihlášené k trvalému pobytu v obci. V přehledu nejsou zohledněny skutečnosti, kdy občané sice mají trvalý pobyt v Hruškách, nicméně bydlí někde jinde a stejně tak i situace, kdy lidé v obci bydlí, ale trvale jsou přihlášení v jiném místě.

Obec Hrušky čítá k 1.9.2007 celkem **738** obyvatel hlášených k trvalému pobytu, z čehož je **357 mužů (48,9 %)** a **381 žen (51,1 %)**. V obci žije **128 dětí do 15 let (17,3 %)**, **43 mladých do 20 let (5,8 %)**, **419 obyvatel v produktivním věku 20 – 60 let (56,9 %)** a **148 obyvatel důchodového věku (20 %)**. Nejmladšímu dítěti jsou asi dva měsíce, nejstarší obyvatelce je 95 let. Další věkové rozložení a poměr mezi muži a ženami je následující:

Děti předškolního věku	0 – 5 let	46 (6,2 %),	z toho	18 chlapců	28 dívek
Děti školního věku	6 – 15 let	82 (11,1 %),	z toho	37 chlapců	45 dívek
Mládež	16 – 20 let	43 (5,8 %),	z toho	22 chlapců	21 dívek
Dospělí	21 – 30 let	120 (16,3 %),	z toho	69 mužů	51 žen
Dospělí	31 – 40 let	100 (13,6 %),	z toho	49 mužů	51 žen
Dospělí	41 – 50 let	95 (12,9 %),	z toho	46 mužů	49 žen
Dospělí	51 – 60 let	104 (14,1 %),	z toho	54 mužů	50 žen
Dospělí/důchodci	61 – 70 let	80 (10,8 %),	z toho	39 mužů	41 žen
Důchodci	71 – 80 let	40 (5,4 %),	z toho	13 mužů	27 žen
Důchodci	81 a více let	28 (3,8 %),	z toho	10 mužů	18 žen

■ děti a mládež
■ dospělí do 60 let
■ starší 60-ti let

V obci žije 171 dětí a mládeže do 20 let a 315 dospělých ve věku 20 – 50 let, což znamená v průměru (a čistě teoreticky – včetně bezdětných obyvatel) 1,1 dětí na 1 rodinu (dva dospělí).

V obci žije 30 rodin s jedním dítětem, 47 rodin se dvěma dětmi, 13 rodin se třemi dětmi a 2 rodiny se čtyřmi dětmi (uvažovány děti ve věku 0-20 let). To tedy znamená průměrně 1,86 dítěte na jednu rodinu.

Průměrný věk obyvatelstva:

Průměrný věk všech obyvatel - 39,5 let	(chlapci a muži - 38,5 let, dívky a ženy - 40,5 let)
Průměrný věk dětí a mládeže do 20 let - 10,5 let	(chlapci - 11 let, dívky - 10,5 let)
Průměrný věk dospělých - 48,5 let	(muži - 46 let, ženy - 50,5 let)

V obci je **trvale** obydlených 232 domů nebo bytů, což znamená průměrných 3,2 obyvatel na jeden dům či byt (nejsou zde zohledněny domy, které jsou využívány jako rekreační objekty či obyvatelé v nich žijící zde nemají trvalý pobyt). V obci žije 43 obyvatel osamoceně.

Svatava Horáčková

JUBILANTI VE TŘETÍM ČTVRTLETÍ 2007

Libuše Bučková	65 let	Emil Drkal	70 let
Josefa Štefanová	65 let	Vavřín Dofek †	70 let
Helena Mixová	65 let	Karla Kůrová	70 let
Miroslav Vrána	65 let	Anna Zdražilová	75 let
František Fojtík	70 let	Anna Jetelová	75 let
Věra Něníčková	70 let	Marie Gottwaldová	85 let
Milan Macháček	70 let	Růžena Kocourková	95 let

Ještě jednou přejeme vše nejlepší, radost ze života a především pevné zdraví.

MŠ a ZŠ NA POČÁTKU NOVÉHO ŠKOLNÍHO ROKU

Do letošního školního roku vstupuje Základní a Mateřská škola Hrušky s 25 žáky v základní škole a 27 ve škole mateřské. Oproti loňskému školnímu roku vzrostl počet žáků v ZŠ o 2 děti, mateřská škola je naplněna téměř na maximum, kterého lze v jednotřídní MŠ dosáhnout (28 dětí). Všechny žádosti rodičů o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání bylo možno v tomto školním roce kladně vyřídit. Pedagogičtí pracovníci školy jsou plně kvalifikováni a aprobováni, což na českých školách není zrovna pravidlem. Materiálně technické zabezpečení provozu školy je díky vstřícnému přístupu zřizovatele, kterým je Obec Hrušky, na velmi dobré úrovni.

Školní rok 2007/2008 je na naší škole, ostatně tak jako na všech základních školách v České republice, ve znamení školské reformy, jak bývá zavádění školních vzdělávacích programů často nazýváno. V letošním školním roce se podle školního vzdělávacího programu začíná učit v 1. a v 5. ročnících základních škol.

Hlavní cíle této reformy nejsou vůbec skromné, jejich podrobný výčet by zabral několik stran zpravodaje, a proto se pokusím shrnout do několika vět, jak je vidím já z pozice učitele základní školy - chceme dosáhnout lepší připravenosti žáků pro praktický život a rozvíjet u nich schopnosti a vlastnosti, jež jsou pro jejich další život potřebné. To vše s přihlédnutím k individuálním předpokladům každého žáka.

Základní školství hodlá těchto cílů dosáhnout naplňováním tzv. klíčových kompetencí (souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti). V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Nedílnou částí práce každé školy se od letošního září stávají také tzv. průřezová témata, která se procházejí všemi vzdělávacími předměty. Jedná se o tato témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Naše loňská „sestava“ v ZŠ

Školám je ponechána jistá volnost, jak splnění cílů vzdělávání dosáhnout. Školní docházka žáka základní školy je rozdělena do tří období (1. – 3. ročník, 4. – 5. ročník, 6. - 9. ročník). Na konci každého období jsou stanoveny tzv. očekávané výstupy, které vyjmenovávají, co má žák umět například po skončení 3. ročníku. Jaké pojetí učiva, jaké formy práce a pracovní postupy škola zvolí, zůstává pak na její volbě.

Závěrem bych chtěl žákům naší školy i jejich rodičům popřát do nového školního roku mnoho školních úspěchů, radosti a trpělivosti.

Mgr. Josef Mácka

ROK V MATEŘSKÉ ŠKOLE V HRUŠKÁCH

Začal nový školní rok a my máme opět školku plnou dětí. V tomto školním roce bude docházet 27 dětí. Najdeme mezi nimi nejen „staré mazáky“, ale i nováčky. Těm je třeba samozřejmě pomoci, aby nástup do mateřské školy zvládly co možná nejlépe.

Úspěšné zvládnutí adaptace je velký úkol nejen pro dítě, ale i pro rodiče. Abychom společně a zdárně zvládali všechny úkoly a samozřejmě i všechna úskalí, která nás během roku potkají, máme na škole vypracovaný „**Školní vzdělávací program**“, který je v souladu s cíli Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Cíl spočívá v objevování radosti z příjemných prožitků a zkušeností, které jsou základem do života a vzdělávání. Probouzení zájmu a chuti dívat se kolem sebe, naslouchat a nacházet, ale také podporovat sebevědomí každého dítěte, aby mohlo ukázat, co už samo umí a dokáže.

Náš „Školní vzdělávací program jsme nazvali „**Celý rok se trochu učím a přemýšlím, kreslím, zpívám, tancuji, hraji si a pracuji**“

Toto ústřední téma je pak dále rozpracováno do ucelených částí (podtémat), která vychází přímo z životní reality předškolních dětí, jsou odvozena z nejrůznějších událostí v průběhu roku, z přirozeného cyklu ročních období a přírodních i společenských situací s nimi spojených. Pro představu např. podtéma - „Příroda se fintí taky, obléká barevné fraky“, nebo „My jsme rodinka, táta, maminka a já...“.

Mateřská škola nabízí během roku také kulturní a sportovní akce, organizuje výlety a exkurze. Z mnoha akcí jsou to například divadelní představení LD Radost v Brně, výlet do světa dinosaurů do DINOPARKU ve Vyškově, nebo předplavecký výcvik předškoláků v krytém bazénu ve Vyškově.

Rodiče jsou o všech aktivitách a činnostech školy pravidelně informováni pomocí aktualizovaných nástěnek, výstavek výtvarných prací, individuálních pohovorů, společných setkání (Den dětí, Pálení čarodějnic, Den maminek, Mikulášské setkání).

Spolupráce všech „zúčastněných“ sice stojí něco úsilí i času, ale jistě se vyplatí.

Tak jsme se před prázdninami loučili

Ivana Holoubková

CO SE CHYSTÁ V KULTUŘE

Plánované akce na poslední tři měsíce roku se nám trochu změnily. Uvažovali jsme o pořádání „Císařských hodů“, které měly nahradit hody „Babské“. Akce by však potřebovala na přípravu více času, než kterého jsme jí mohli věnovat. Takže „Císařské hody“ neodsouváme do nedohledna, ale pouze na příští rok.

Jako náhradu za ně nebo spíše jako novou akci připravujeme na **1.12.2007 Mikulášskou zábavu**. Je to něco nového, co jsme tu ještě neměli, ale snad tato zábava zaplní prázdko mezi hody a plesy. K tanci a poslechu bude hrát „modernu i lidovky“ skupina TABURČANKA ze Sokolnic, která se u nás částečně představila při slavnostním otevření kulturního sálu.

Dále na sobotu **17.11.2007** máme objednáno divadelní představení **Divadla Klauniky Brno** s hrou **Don Quijote de la Ancha**. Jde o volné nastudování klasického tématu v komediálním pojetí. Je to pro nás krok do neznáma, ale máme krásný sál, tak proč ho nevyužít. V předvánočním čase se pak uskuteční pro děti vánoční nadílka pod stromečkem.

Ještě maličkost na konec. Ze všech kulturních akcí se snažíme pořizovat alespoň pár fotografií. Tyto budou uloženy ve fotogalerii na webových stránkách obce (www.obec-hrusky.cz).

Svatava Horáčková

Obecní knihovna s příchodem nového školního roku zase pravidelně funguje každý **čtvrtek od 16.00 do 18.00**, ve stejnou dobu je možné využít i internet. V uplynulém období (1. polovině roku 2007), ve srovnání s rokem 2006, návštěvnost knihovny mírně poklesla. Není již tolik zájemců o využití internetu, neboť ve většině rodin už je internet součástí domácnosti. Přesto pravidelně knihovnu navštěvují především žáci vyšších ročníků v Křenovicích, za účelem vyhledání informací a podkladů pro referáty.

Stávající čtenáře (hlavně čtenářky) knihovny vždy potěší nové knihy, které pravidelně čtyřikrát ročně obec nakupuje ve spolupráci s knihovnou Karla Dvořáčka ve Vyškově. Dále jsou v knihovně k dispozici nové knihy, tzv. výměnný fond, zapůjčené na určitou dobu (zpravidla 4 měsíce) z knihovny ve Vyškově. Ty se po uplynutí výpůjční doby zase vymění za jiné svazky. Knihy jsou čtenářům půjčovány na 1 měsíc. Dále je možné si přijít do knihovny vybrat z poměrně velkého počtu časopisů, najdete zde časopisy Květy, Vlasta, Tina, Bravo, Abc, letošního i loňského ročníku. Časopisy jsou půjčovány na dobu 1 týdne, po dohodě déle.

Všichni stávající i budoucí čtenáři jsou srdečně zváni.

Iva Holubová

Ohlédnutí za HRUŠECKÝMI HODY

Díky všem, kteří podpořili myšlenku nového pojetí „**Hrušeckých hodů**“, se může do tradice zařadit další hodová aktivita – oslavná bohoslužba. Po veselé sobotní hodové zábavě jsme se probudili do krásného nedělního rána. Několik obětavých mužů převezlo lavice od lip ke kapli, ženy ozdobily venkovní oltář, varhany byly naladěny, ozvučení nainstalované, obloha jako vymalovaná – vše je připraveno. Však už se začali scházet farníci, místní i přespólní, a přijeli také očekávaní hlavní účastníci bohoslužby – křenovický farář P. Kamil Václav Sovadina a z Nové Říše P. Siard Kamil Novotný.

Bohoslužba se po všech stránkách vydařila a velký dík patří nejen výše jmenovaným, ale také několika stárkům, kteří po probdělé noci nelenili a přišli v krojích, aby dodali bohoslužbě slavnostní ráz.

Helena
Hrabálková

O KRONIKÁCH A KRONIKÁŘSTVÍ U NÁS

Pokud se mi podaří, chtěla bych Vás v Hrušeckém zpravodaji seznamovat např. s historií kronikářství, s jeho počátky a tradicí, ráda bych nahlédla do pamětních knih či kronik obce Hrušky, jistě by Vás i mne zajímalo, kteří kronikáři je vedli, co se u nás na vesnici událo před mnoha lety apod.

A protože jsem převzala „veslo“ po mém předchůdci p. Partikovi, který psal kroniku poctivě, přesto „vstupuji na pole neorané“ zcela nepřipravená, uvítala jsem proto školení kronikářů v Brně, kde jsem se seznámila s lidmi velice zkušenými. Byli tam kronikáři, kteří vedou kroniky třeba 27 let, ale i úplní nováčci jako já. Tam se mi dostala do rukou publikace nám přednášejícího PhDr. Jiřího Bartoně, publicisty, pedagoga a kronikáře, též člověka výtvarně činného, který se zaměřuje zejména na regionální dějiny, historii školství a volného času. Ač školení bývají zpravidla nezáživná až protivná, věřte, že toto bylo přesně opačně. Jeho vyprávění bylo tak zajímavé, že mě přivedlo na myšlenku, předat některé jeho poznatky Vám všem. Ač jsem se zpočátku bála a váhala jsem, abych nebyla obviněna, že někomu kradu myšlenky či literární dílo, neodolala jsem a některé výňatky z této publikace používám pro Vás. Podle jednoho z předpisů pro vedení kronik, co jednou bylo zveřejněno, není trestné dále rozšiřovat, tedy tak činím. Některé pasáže jsem musela vynechat nebo zkrátit, abych neopisovala celou brožuru.

KRONIKA OBCE

Proč je zapotřebí psát kroniku obce

V minulých dobách, kdy nebylo takřka písemných projevů doby, byly kroniky jedněmi z nemnohých takových písemností. Převážná většina písemných projevů minulosti si všímá zpravidla zájmů soukromých, ne událostí veřejných, dotýkajících se buď místa nebo celého kraje či země. Kronika naproti tomu věnuje pozornost svému okolí a odtud její význam. Při dnešním, mnohdy pokročilém vedení obecních archivů a při dnešní moderní žurnalistice možno říci, že dějiny obce se píší samy, nebo alespoň materiál se pro ně soustavně shromažďuje. Všechny důležité události jsou zaznamenávány různými listinami, ať už jsou to protokoly o schůzích obecního zastupitelstva či účty a jiná úřední akta. Všude se nám dostane těmito listinami dokonalého poučení. Je-li událost významnější, je zaznamenávána také denním tiskem, novinami. Zdá se tak, že o místní kroniku je dobře postaráno, a že při pokročilém názoru na uchování a ochranu obecních archivů bude vždy snadné kroniku psát. Při bližším pohledu tomu tak není. Akta jsou suchá, ale v kronice je život. Ta názorně vypravuje, zachovává ve svém vyprávění barvitost a všechen ráz doby.

Pojem kronika se v průběhu historie vyvíjel. Pokusy shrnout výklad pojmu v nějakou stručnou definici jsou zbytečné a marné. Jednou z nejběžnějších představ o kronice je, že jde o mimořádně velkou knihu s mnoha listy, silnou a také těžkou, svázanou v pevných, často kožených deskách a možná má také kované rohy nebo dokonce ozdobné spony na uzavření.

I když to všechno může být pravda, není rozhodující obal, ale obsah. Kroniku obce lze právem považovat za dílo výjimečné a možná se výše popsané vazby nebo nějaké jí podobné jednou dočká. Vzhled kroniky může být i docela prostý a její obsah přesto velmi cenný. Přes veškerou úctu k umělecké a řemeslné práci je zapotřebí zdůraznit, že vazba ani formát, stejně jako zlatěný nápis na desce, ještě kroniku nedělají. A nejsou ani její podstatnou součástí. Svého času se diskutovalo, zda se má říkat obecní kronika nebo pamětní kniha a jaký je mezi nimi rozdíl. Pojem **kronika obce**, uplatněný v současném českém zákoně č.132/2006 Sb., zřejmě pochází až ze 20.století. Předchozí československý zákon č.80/1920 Sb. z. a n. uváděl pouze **pamětní knihy obecní**. Od roku 1921 byli ti, kdo pamětní knihy vedli, označováni jako letopisci, později už jako kronikáři (pozn.: Sb. z. a n. = sbírka zákonů a nařízení).

Historie není jenom ta za námi. Dějiny nás obklopují a zároveň se neustále tvoří v každém nastávajícím, probíhajícím a vzápětí již uplynulým okamžiku. Historií v běžném chápání se ale toto dění stává pouze tehdy, pokud je nějakým způsobem uloženo do paměti lidí. Kronika je jednou z forem záznamů historie. Smyslem psaní kronik obcí je zachycení co největšího počtu významných zpráv a popsání co možná všech významnějších událostí současnosti v daném místě. Kronika obce je tedy záznamem o současnosti pro budoucnost. Obsahuje informace pro nejrůznější využití, někdy přímo základ pro zpětné poznání a pochopení dneška a jeho projevů.

K tradicím našeho kronikářství

Na počátku stály velmi jednoduché záznamy o jednotlivých událostech. Tvořili je především schopní jedinci, o nichž můžeme předpokládat, že téměř vždy byli někým pověřeni. Přestože o tom není mnoho dobových dokladů, vede k tomu poznatek, že materiály, na které se tehdy psalo, byly velmi drahé. Když záznamů přibývalo, bývaly chronologicky řazeny a tvořily letopisy – anály. Vedle nich existovaly přehledy o zemřelých a pohřbených. Někdy mohly být letopisy zapsány dodatečně, najednou. A někdy mohl vzniknout záznam současných nebo minulých událostí formou jejich popisu a vyprávění o nich – kronika.

Kroniky získávaly na oblibě a brzy se prosadily. Jsou to historické záznamy či vyprávění a jsou zpravidla řazeny k tzv. vyprávěcím dějepisným pramenům. Někdy bývaly i veršované. Zazní-li mezi Čechy slovo kronika a kronikář, vybaví se nám především dávný děkan pražské kapituly Kosmas (1045 – 1125) a jeho Kronika česká. Kosmas byl vynikající vypravěč, znalý latinských klasiků a obeznámený s řeckou mytologií, který někdy podřizoval historickou přesnost zábavnému poslání svého díla. Rád své vyprávění zpestřoval odbočením od hlavního děje, aby uvedl vtipnou anekdotu nebo filozofickou či mravní úvahu.

Přestože jsme měli celou řadu dalších významných kronikářů, často ovšem anonymních, protože středověk uvádění autorství nepřál, je spíše výjimečně v povědomí také někdo další. Nejčastěji ještě tzv. Dalimil, první kronikář píšící česky a dokonce ve verších.

Vedle kronik existovaly i jiné zápisy. Především záznamy z klášterů, které zachycují události v dosahu klášterní komunity. K nim ještě přibyly, někde již od 14. století, záznamy mimořádných událostí ve městech. Zprvu šlo o vpisy do úředních dokumentů zvaných *městské knihy*. Zápisy nejčastěji připomínají různé katastrofy – požáry, vpády nepřátelských vojsk, epidemie, ale také významné návštěvy a události s nimi spojené. Zápisy v městských knihách zaznamenávali městští písaři v podstatě chronologicky mezi záznamy o jednání a hospodaření městské rady, o prodeji a dědění nemovitostí, o testamentech, o průběhu sporů apod. Písaři pravděpodobně z počátku činili takové zápisy pouze se souhlasem nadřízených a nejspíš i na jejich příkaz. Texty jsou mnohdy strohé, obsahují převážně zprávy z dané lokality a z jejího blízkého okolí, jen zřídka se zmiňují o širších událostech z doslechu. Přesto městské knihy představují každým svým zápisem cenný vyprávěčský pramen. V některých městských knihách přibývalo zápisů tolik, že v průběhu času docházelo k zakládání zvláštních pamětních knih, určených výlučně pro takové záznamy. Asi od 2. poloviny 18. století vznikaly také vpisky do farních matrik – **farní pamětní knihy**, jimž se někde říkalo **pamětnice**.

I když je to velmi poučné a zajímavé, o pamětnicích a dalších tradicích a historiích kronikářství budu pokračovat zase příště. V dalším vyprávění bych zmínila události skutečně zachycené v naší **hrušecké kronice**.

Co nevíte o naší škole

Vzhledem k tomu, že nám právě začal nový školní rok, tak bych Vám chtěla povědět co možná nevíte o naší škole.

Byla zřízena v roce 1892 jako veřejná smíšená trojtřídní obecná škola. Do té doby děti z Hrušek navštěvovaly obecnou školu v Křenovicích, ale ta nedostačovala asi dvěma stům dětí z obou obcí. O tom, jak byla škola udržována, nám vypráví zápisy křenovického učitele

Františka Kučery, který zde působil od roku 1840 ...„nenalezl ničeho, z čeho by se z ohledu příjmů živiti mohl. Proto bylo se mu spokojiti s tím, co mu obecní představení vykázali. Od těch bylo udáváno, že od dávných dob platilo se po jednom žlutém vídeňského čísla od jednoho dítěte bez rozdílu třídy. Mimo to dávali usedlíci ještě z každého dítěte 2 pecny chleba a dvě mírky mouky, podsedníci jen 2 pecny chleba, ostatní po jednom zlatém šajnu. Všechny žádosti a úsilí zmíněného učitele, aby domohl se lepší odměny za svou práci, nepochybně velmi namáhavou, neměly žádného výsledku. Ani občané křenovičtí ani z Hrušek - zvláště pak vrchnostenské úřady a zejména vrchnost křížácká z Hrušek - neměli dobré vůle zlepšiti postavení svého učitele a bránili se každému novému nákladu na vzdělávání školní mládeže, na vydržování školy a odměnu učitele.“....

Roku 1856 obě obce společným nákladem postavily v Křenovicích novou školní budovu. V ní se začalo vyučovat jen v jedné třídě, od roku 1857 ve dvou třídách. Roku 1873 byla rozšířena na školu trojtřídní a v roce 1877 byla otevřena třída čtvrtá. Ale ani čtyři třídy nepostačovaly velkému počtu dětí, a proto školní úřady nepřestávaly vybízet obě obce k postavení nové budovy. Během těchto jednání sílily hlasy ze strany hrušeckých, že obec Hrušky má nejenom nezbytnou potřebu, ale i nezadatelné právo na vlastní samostatnou školu. Obecní zastupitelstvo v Hruškách hájilo toto právo a požadavek v čele se starostou J. Kubou a radním Fr. Veleckým tak důsledně a vytrvale, až konečně moravská zemská školní rada dne 26.září 1892 povolila zřídit samostatnou dvoutřídní školu v Hruškách. Hned potom rozhodlo obecní zastupitelstvo postavit budovu pro školu trojtřídní.

dávná historie

Vykoupeny byly pozemky od Matouše Partyky, Matěje Veselky a Julia Šmída v ceně 755 zlatých. Rozpočet na stavbu byl stanoven na 19 000 zlatých, ale po různých změnách a doplnění plánů byla konečná částka vyčíslena na 20 150 zlatých. Obec z této částky uhradila 14 264 zl. a 10 krejcarů, velkostatek maltézského řádu 3 347 zl. a 10 kr. a místní pivovar 2 538 zl. a 20 kr. Se stavbou se započalo v květnu 1892 a v září téhož roku byla dokončena. Prvním zatímním správcem školy byl jmenován Josef Kadlčík, dosud podučitel při obecní škole ve "Zbejšově." Současně byl vypsán konkurz na obsazení místa nadučitele.

První školní rada byla ustavena 12. října 1892 a v ní zasedali: František Velecký – předseda, Ondřej Jetela – místopředseda, Josef Jirků – nájemce velkostatku, Jan Flašar – kaplan ze Slavkova, Šimon Knésl a Josef Kadlčík – zatímní správce školy. V srpnu 1893 nastoupil na svůj úřad nadučitele Josef Horáček, který na zdejší škole působil do roku 1919, kdy odešel na dovolenou a v září 1920 byl penzionován. V kronice se uvádí: „ budiž zde zaznamenáno, že řídicí učitel Josef Horáček zanechal v myslích a srdcích občanů hrušeckých, jimž v jich dětství byl svědomitým a dobrým učitelem a vychovatelem, pak vzorným spoluobčanem – trvalou a vděčnou paměť. Narodil se 5. března 1856 v Křenovicích, vychodil obecnou školu v Křenovicích, vzdělával se na nižší střední škole a učitelském ústavě v Brně a vykonal zkoušku učitelské dospělosti v roce 1878 a učitelské způsobilosti v roce 1880. Působil na školách obecných od r.1878 do r. 1920, tedy 42 roky a z toho pak v Hruškách 27 roků. Byl odborníkem včelařským a dobrým pomologem.“

Počátkem září 1921 ujal se řízení školy nově ustavený řídicí učitel Bedřich Nováček (jeho jméno se objevuje jako jméno prvního kronikáře obce), do té doby řídicí učitel v Lulči. Místní školní rada byla obnovována podle platných předpisů až do roku 1921 a jejími předsedy postupně byli: František Velecký v letech 1892 – 1899, Jakub Kudrman 1899 – 1908, Karel Hausner 1908 – 1914, Vojtěch Štefan 1914 – 1919, Josef Miksa 1919 – 1921. Počty zapsaných dětí se uvádějí až ve školním roce 1918 – 1919, kdy bylo ve škole vedeno 85 chlapců a 91 děvčat, tedy celkem 176. Návštěva školy byla vinou poválečných poměrů (1914 – 1918 první světová válka) nepravidelná, zameškáno bylo celkem 9% vyučovacích dnů.

Při oslavě 28. října 1920 provedly školní děti sbírku pro „Dětské srdce“ v Brně, kam bylo odesláno 51 kg mouky, 38 kg „zemáků“, 11 kg luštěnin, 7 kg povidlí a 37,- Kč.

V roce 1921 byl obecním zastupitelstvem a moravským zemským úřadem schválen obecní rozpočet, z něhož připadlo na školu 32 135,- Kč. „Tak neobyčejného nákladu vyžadovaly hlavně velké opravy školní budovy, ohrada zahrady, střecha, dvorní zeď, zřízení nových podlah aj.“

Koncem školního roku 1920 – 1921 na škole působili: Antonín Pospíšil, zatímní správce školy, učitelky Františka Rajdová a Drahomíra Obrová a individuální učitelka Aloisie Ambrožová a samozřejmě ředitel Bedřich Nováček. Zapsaných dětí v tomto roce bylo 163 dětí – 74 hochů a 83 děvčat. Na počátcích školních roků 1921 – 1927 dochází vždy k poklesu počtu zapsaných dětí. V červnu 1927 jich bylo jen 103. Školní děti hrávaly divadla, konaly různé sbírky, z jejichž výtěžku byly zakoupeny různé školní potřeby nebo byl věnován na dobročinné účely. Ostatně oproti dnešním počtům je to ještě poměrně mnoho.

Toto jsou jen počátky školství v naší obci. O dalším se můžeme zmínit ještě někdy jindy.

a toto je současnost

Jak to bylo s hasiči ?

Ještě jednu zajímavost Vám však nabízím. V kronice na stránce 12 je zaznamenáno: v obci působí sbor dobrovolných hasičů, založený dne 2. srpna 1887, jehož prvním předsedou byl zvolen Jan Kuba, velitelem Leopold Hausner. Sbor za dobu svého působení se účastnil 87 požárů, z toho 36 místních a 51 požárů v okolních obcích. Na stránce 40 je zmínka, že sbor dobrovolných hasičů 29.5.1927 oslavoval 40 roků od založení. Protože vím, že až v příštím roce se hrušečtí hasiči chystají oslavovat své výročí, tuto drobnou nesrovnalost jsem konzultovala s p.Vladimírem Klusalem, předsedou sboru. Má dokument, v němž jsou zaznamenány všechny hasičské sbory celé Moravy.

Velká stará kniha nese název: cituji doslova – Hasičská kronika k 50 letému jubileu požehnané vlády jejího veličenstva císaře a jeho milosti krále Františka Josefa I. markrabství moravského, vydaná v roce 1898. V ní se píše: ... „dobrovolný sbor hasičský byl založen r. 1888 a zakladateli byli: Hausner, sládek tamtéž a H.M.Jirků, nájemník velkostatku. Toho času byl starostou obce Jan Kuba, rolník. První funkcionáři sboru byli a jsou doposud: předsedou Leopold Hausner, sládek, náčelníkem Jakub Babušík, rolník a jednatelem Karel Hausner, sládek. Sbor trvá 10 let. Od založení až po dnes členy sboru vytrvali: František Novotný, Ondřej Jetela, Rudolf Hausner, Klement Babušík, Jiří Štefan, František Dofek, František Heger, Fabian Boleslav, Josef Janáček a Štěpán Velecký. Nově přistoupili: Jan Šrámek, Vavřín a Julius Dofek, František Rožnovský, Pavel Křivka, František Knesl, Raimund Fuksa a Jan Holoubek. Sbor má čtyřkolovou stříkačku, dvoukolový hydrofon a čtyřkolovou lejt, v úhrnné ceně 2000 zlatých, též zúčastnil se dosud 40 požárů.“

Ať už to slavné 120. výročí připadá na letošek nebo na příští rok, není zas tak podstatné. Kde se stala chyba v zápisech, už asi nikdo nezjistíme. Kdo chce, může slavit letos a v příštím roce znovu. Hlavně, že hasiče máme a můžeme jim jenom přát, aby jezdili jen na soutěže a nikdy k opravdovému ohni.

Jana Štefanová

VOLEJBALOVÉ OHLÉDNUTÍ

Těsně před prázdninami se uskutečnily dvě již tradiční volejbalové akce. V pátek 29. června v podvečer se hráli zápas „svobodní“ a „ženatí“ volejbalisté. I letos se ukázalo, že svobodní mají více sil (jsou prostě odpočinutější, nezlobí je děti nebo vnoučata, neběhají kolem „baráku“...) a vyhráli tedy 3:1. Nešlo však o vítěze, ale o příjemně strávený večer, takže spokojeni byli snad všichni.

V sobotu 30. června proběhl už 33. ročník „Turnaje v odbíjené pro všechny“. Letos se turnaje zúčastnilo 9 družstev, která musela být rozdělena do dvou skupin (A a B) podle výkonnosti. Že se opět nejednalo o to, kdo vyhraje, ale o dobrou zábavu, to naznačují názvy jednotlivých družstev.

Kdo tedy hrál? **Drsňáci z Hrušek** (kapitán Jan Šmíd), **Veteráni z Hrušek** (kapitán Ivan Holoubek), **Plácači z Hrušek** (kapitánka Iveta Klusalová), **Nezmaři z Hrušek** (kapitánka Hana Krchňavá), **Trosky z Velkých Němčic** (kapitán pan Mrkvica), **Rumaři z Křenovic** (kapitánka Lucie Schovancová), **Semel z Hrušek** (kapitán Mirek Špaček), **Pralinky z Bučovic** (kapitánka Vlasta Čížková), **Hollywood z Hrušek** (kapitán Roman Robeš).

A jak to dopadlo:

1. Pralinky z Bučovic	6. Hollywood z Hrušek
2. Trosky z Velkých Němčic	7. Plácači z Hrušek
3. Veteráni z Hrušek	8. Semel z Hrušek
4. Rumaři z Křenovic	9. Drsňáci z Hrušek
5. Nezmaři z Hrušek	

Nejen vítězové, ale všechna zúčastněná družstva obdržela za své výkony ceny. K dobré pohodě na obou akcích přispělo velkou měrou dobře zajištěné občerstvení a vzorná obsluha v kantýně (skupina Franty Štefana, která zajišťovala občerstvení po celou volejbalovou sezónu).

Svatava Horáčková a Miroslav Kozák

AIRSOFTOVÝ TÝM HRUŠKY

Airsoftový tým Hrušky „Bouchač boys“ jsou nadšenci zabývající se airsoftem. Náš tým vznikl jako snaha přesunout živelné střelení (především po hodech, kdy se dají koupit levné airsoftové zbraně) z parku a okolí do vyhrazených prostor, aby nedocházelo k ohrožování zdraví jak hráčů tak ostatních.

Jako každý sport, i airsoft má svá pravidla, typy her a vybavení. Základní pravidlo je hra „fair play“, to znamená, že každý hráč přizná dobrovolně zásah, pokud byl spoluhráčem zasažen a odchází ze hry, dokud hra neskončí (dokud jeden ze dvou týmů nevyhraje). Hraje se buď boj o vlajku (kótu), dobývání budovy popř. jiný vymyšlený scénář. K základnímu vybavení, kromě zbraně, patří brýle, oblečení vhodné do terénu, pevné boty a v poslední době se pro hráče do 18 let místo brýlí preferuje obličejová maska, která chrání nejen oči.

V současnosti se náš tým skládá ze čtyř aktivních hráčů, kteří se pravidelně účastní her, které se konají cca každých 14 dní v lokalitách Jižní Moravy. V Hruškách nás můžete každoročně vidět při oslavě dětského dne u rybníka na stanovišti střelby. Více o nás se dočtete na webových stránkách <http://airsofthrusky.sweb.cz/>. Současný svět by byl o hodně veselejší, kdyby všechny boje probíhaly airsoftovými zbraněmi....

Zdeněk Dubnický